

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy hóra K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

Kulturkép a Bácskából

Salamoni ítélet a vallásoktatásról — A gimnáziumok tanítási nyelve — A szabaddal törvényszéken németül tárgyalnak

A megszállott Délmagyarország megváltozott viszonyairól sok érdekes hír jut el hozzánk, amelyek egybehangzóan főleg az adminisztrációs nagy zavarokról és a közigazgatási élet viszásságairól szólnak. A megváltozott kulturális viszonyok képehez tartozik az a gyűlés is, amelyet még a nyár folyamán tartottak az újvidéki tanárok és tanítók. A nevezetes gyűlés elhatározta, hogy a vallásoktatás eltörlését kéri a kormánytól Jugoszlávia egész területére az összes középiskolákban. A gyűlés határozatára a szabaddal bunyevácok kétszáz tagu deputációt menesztettek Sándor szerb régenshez, hogy a tanítók gyűlésének elfogadott határozatát utasítsa vissza és adjon ki a vallásoktatás kötelező voltára nézve rendeletet. A legérdekesebb része a dolognak az volt, hogy a régens, miután tudomásul vette a küldöttség kérésének célját, betegségére hivatkozva nem fogadta őket. Így a küldöttség Vesztnics miniszterelnökhöz fordult, aki a kérelem megfontolását ígerte. — Szeptember hóban aztán megjelent a szerb kormányrendelet, amely a középiskolák felsőbb osztályaiban eltörölte, az alsóbbakban azonban meghagyta a vallásoktatást.

Ehhez a salamoni ítélethez némiképp hasonló és bennünket nationális szempontokból is rendkívül érdeklő kormányrendelet az is, hogy a kormány az összes állami tanintézetek oktatási nyelvűl a szerbet jelölte meg, rendelkezés van azonban arra is, hogy valamely osztályban 30 magyar tanuló jelentkeznek, az oktatás nyelve a magyar maradhat és így külön magyar nyelvű osztályokat kell felállítani. Szabaddal erre az történt, hogy a középiskolákban alig tudtak annyi szerb nyelvű tanuló összeszedni, hogy szerb nyelvű oktatást tarthassanak, ellenben az általános arány az, hogy 30-32 szerb nyelvű tanulóra 350-400 magyar nyelvű esett. Most párhuzamos és tulzsfolt magyar nyelvű osztályok működnek a kevés létszámú szerb osztályok mellett.

Az új és mostanában nagyon gyakori bírói kinevezések kapcsán megemlítjük azt is, hogy pár hét előtt hat horvát nyelvű bírót neveztek ki Szabadkára a törvényszékhez. A tárgyalások most német nyelven folynak, mert a szabaddal ügyvédek kettő kivételével nem tudnak szerbül, csak magyarul és legfeljebb németül, viszont a hat új bíró közül németül csak kettő beszél.

Ezek az apró mozaikok szemléltető képét nyújtják a délvidéki világnak.

Pénteken írják alá Rigában a fegyverszüneti szerződést

A lengyel és orosz delegátusok a főbb pontokban megegyeztek — Budjeny a szovjet ellen vonul

Berlin, okt. 7. Rigából jelentik az United Telegraph-nak: Tekintettel arra a körülményre, hogy a béketárgyalásokon minden főbb pontban megegyezés jött létre, a békedelegációk elnökei kedden este 7 óra 40 perckor jegyzőkönyvet írtak alá, amely kimondja, hogy péntekig alá kell írni a fegyverszüneti és az előzetes békeszerződést.

Ehhez a jelentéshez megjegyzi a Berliner Tageblatt, hogy a berlini orosz nagykövetségen szerzett értesülése szerint egy Rigából érkezett távirat ezt a jelentést teljes egészében megerősíti.

A lapok jelentése szerint a fegyverszüneti szerződés a fegyverszüneti vonalat a mostani harcfronttól keletre vonja meg. Az orosz hadsereg vissza fog vonulni a Dnjeper és a Berezina mögé. Ilyen módon az orosz hadsereg által kiürített területen a lakosság abban a helyzetben lesz, hogy szabadon gyakorolhatja önrendelkezési jogát.

Budjeny megszökött

Bécs, okt. 7. (M. T. L.) A Neues Wiener Journal jelenti Prágából: A Pravda, a szovjetkormány hivatalos lapja jelenti, hogy a szovjetkormány Budjeny lovassági tábornokot a galíciai vereség miatt hadbírósgá el akarja állítani. Budjeny azonban katonáinak egy részével megszökött és az a szándéka, hogy Pelljura csapataival egyesül a Moszkva elleni harcra.

A bolgár miniszterelnök Londonban.

Bécs, október 7. A Neue Freie Presse szófiai tudósítója közli, hogy Sztabulinszky miniszterelnök szüneteltető Londonba utazik. Trieszt-féle veszi útját és nem fogja Bécsset érinteni.

Az olasz-jugoszláv tárgyalások.

Róma, október 7. A Tribuna jelenti: A pallanzai olasz-jugoszláv tárgyalások nem értek véget, csak félbeszakították őket annak idején a Nitti-kormány válsága miatt. Az új Giolitti-kormány a tárgyalások folytatása előtt biztosítania kellett magát a kamara és a szenátus bizalmáról. Miután ez megtörtént, az olasz kormány közölte a belgrádi kormánnyal, hogy a politikai viszonyok megengedik, hogy a tárgyalások folytatását újból felvegyék.

Az entente követeli a bolgár háborús bűnösök kiadatását

Bécs, okt. 7. A Neue Freie Presse szófiai tudósítója jelenti, hogy az entente jegyzékét intézett a bolgár kormányhoz, melyben 507 polgári és katonai háborús bűnösnek kiszolgáltatását követeli, köztük Ferdinánd excárnak és Radoszlavov volt miniszterelnöknek, akik jelenleg Németországban tartózkodnak és Jekov volt hadseregloparancsnoknak a kiadatását.

A bolgár kormány nem hozza nyilvánosságra a jegyzéket, a szö-

vegségek legfőbb tanácsához pedig jegyzéket intéz, melyben hangsúlyozni kívánja, hogy a névjegyzékben feltüntetett állítólagos bűnösök ellen már régebben megindította a vizsgálatot és a bolgár bíróságok már több halálos ítéletet is hoztak; ezek között Kulein őrnagy is halállal bünhődött, aki Szerbiában önhatalmulag járt el. A bolgár kormány el van tökéltve, hogy — mint a német kormány is tette — megtagadja az entente követelést és csak abba egyezik bele, hogy az igazi bűnösök felett bolgár katonai és polgári bíróság ítélezzék.

Jellemző, hogy csak Görögország, Szerbia és Románia követeli a háborús bűnösök kiadását és hogy a kiadandók kétharmad része olyan politikus, aki Bulgária közelében nagy szerepet játszott, másrészt Macedoniában és Dobruzsában minden nemzeti mozgalom élén állott. Nyilvánvaló tehát, hogy Szerbia, Görögország és Románia a kiadás által végképen el akarja nyomni a nemzeti mozgalmakat Macedoniában és Dobruzsában.

Életbelépett a városi telekértékdó

Három évre vetették ki az új adót

A számvétség megvizsgálta a telekértékdó kiszámításokat és beterjesztette a tanácshoz. A jelentés szerint a mérnöki hivatal által adott kiszámítási alapok felhasználásával eszközölt után-számitásoknál a telekértékdó mentes telkeknél 156-620 korona, a telekértékdó köteles telkeknél 655-350 korona, összesen 811.970 korona összeget állapított meg, mint helyes eredményt.

A városi tanács Vásáry István dr. tanácsnok előadói javaslata alapján a telekértékdó szabályrendelet értelmében a város szorosabb értelemben vett belső területére a telekértékdó összegét 811.970 koronában állapította meg

az 1919., 1920. és 1921. évekre.

Felhívta a tanács a számvétségét, hogy ezt az adót írja elő. A kivétést október 11-től harminc napi közzemlére teszik ki. Felhívta a tanács az adóhivatalt is, hogy a telekértékdó főkönyvileg írja elő az 1919. és 1920. évre és gondoskodjék az adó behajtásáról. Az 1919. évi telekértékdó 1920. szeptember 31-ig kamatmentesen fizethető az 1920. év első három évnegyedére eső rész 1921. június 30-ig fizethető kamatmentesen, az 1920. év utolsó negyedére eső részlet azonban már a rendes időben, vagyis november 15-én esedékes.

A telekértékdó kivétele október 11-től harminc napra közzemlére lesz kitéve a városi adóhivatalnál. E határidő alatt a városi tanácshoz felszólamlással lehet élni a kivett adóösszeg ellen. Felszólamlással a tisztviselő és minden érdekelt fél élhet és pedig nemcsak az ő terhére, hanem a más terhére megállapított telekérték ellen is.

Az 1919. évi telekértékdó folyó évi december 31-ig fizetendő be ez idő után kamat számítandó fel utána.

A miniszterelnök köszönete a hadifogoly-akcióra megszavazott millióért

Kiutalták az egy millió koronát

Debreczen város törvényhatósági bizottsága — megelőzve az ország összes törvényhatóságait — júniusi közgyűlésén egy millió koronát szavazott meg a szibériai magyar hadifoglyok hazaszállítási költségeire. Teleky Pál gróf miniszterelnök a nagylelkű hazafias alkotmányt a kormány nevében a következő leiratban köszönte meg:

Debreczen sz. kir. város Törvényhatóságának

Debreczen.

Nemzeti történelmünk számos lapja tanuskodik arról a főlemelő tényről, hogy Debreczen sz. kir. város közönsége lelkes készségevel mindannyiszor a legelső között volt, valahányszor valamely nagy nemzeti ügy a magyar társadalom hazafias áldozatkészességét kívánta.

Ehhez a tiszteletreméltó példás történelmi multjához méltó maradt most is, midőn f. évi június 5-én kelt 201/1050 számú jelentése szerint törvényhatósági bizottságának f. évi június 10-én tartott közgyűlésében 1.000.000 korona adományt szavazott meg Szibériában sanyló hadifogoly honfitársainak hazaszállítási költségeire.

Debreczen sz. kir. város e nemestettével egyrészt becsületbeli kötelességet rótt a lezokiránt, akik a magyar haza védelmében veszítették el hosszú évekre szabadságukat, másrészt pedig fé-

nyes bizonyosságát adta még a legnagyobb anyagi áldozatokra is képes hazaszeretetenek. Példaadó cselekedete bizonyára buzdító hatással lesz az ország többi törvényhatóságaira is.

Midőn a magyar hadifoglyok nagyszámú nemzeti ügyének lelkes támogatásáért Debreczen sz. kir. város közönségének leg-hálásabb köszönetemet nyilvánítom, felhívom a t. törvényhatóságot, hogy a megszavazott összeget a magyar királyi miniszterelnökségi házipénztárába fizesse be.

Gróf Teleky.
A városi tanács a leirat tudomásulvétele után kimondta, hogy az egy millió koronát, a biztosra vehető belügyminiszteri jóváhagyás reményében, átutálja a miniszterelnökség pénztárának.

VILÁGNYELVEK!
ROSE-nyelviskola
Széchenyi utca 42

Ösztöndíjak a hadi árvák és a hadi okkantak gyermekeinek

Felhívás

A magyar királyi Népjóléti és Munkügyi Minisztérium Hadigondozó hivatala a m. kir. minisztériumnak 1917. évi 2000/1917. M. E. sz. rendelete alapján az 1920-21. évre pályázatot hirdetett a hadi árvák és hadi okkantak gyermekeinek adományozandó ösztöndíjakra.

Felhívtnak mindazok a vagyon-talan hadi okkantak, hadiözvegyek és gyámok, akiknek gyermekei, hadi árvái középfokú és felsőbb iskola rendszerű vagy leány tanulói, hogy az ösztöndíj elnyerése iránti kérvényüket a szükséges bizonyítványokkal együtt legkésőbb folyó hó 15-ig dr. Kiss Sándor tb. árvaszéki ülnökhöz Csapó-utca 19. sz. I. emelet adják.

A kérvény csak az előirt űrlapon fogadtatik el, más alakban tett, nemkülönben hiányosan kitöltött űrlapok tekintetbe nem vétetnek. Az űrlaphoz csatolandók a kérelem adatait igazoló okmányok.

Űrlapokat az érdekeltek dr. Kiss Sándor tb. árvaszéki ülnök hivatalos helyiségében (Csapó-u. 19. sz. Városi Arvaszék) személyesen vehetik át. Ösztöndíjban csak szorgalmas jó magaviseletű és jó tanulók részesülhetnek.

Azoknak, akik az 1919-1920. tanévre ösztöndíjat már kaptak, újra folyamodniuk nem kell, csupán megfelelő tanulmányi előmenetel esetén igényüket jelentik be 1920. évi október hó 15-ig az illető tanintézet után.

Debrecen, 1920. évi október hó 6.
Debrecen sz. kir. város
Arvaszéke.

Hatósági árverési csarnok Debreczenben

Keresik a megfelelő helyiséget

Annak idején, amikor a Takarékos és Hitelintézet arra kérte a főispánt, hogy támogassa a belügyminiszternél egy árverési csarnok létesítésének engedélyezése iránti kérelmét, a főispán véleményadásra hívta fel a városi tanácsot. A tanács közölte, hogy a város maga már régebben terveztette egy zálogház és vele kapcsolatban egy árverési csarnok létesítését s csupán a proletárdiktatura kitörése akadályozta meg a terv végrehajtását. A város azonban nem mond le a terv megvalósításáról.

Azóta semmiféle gyakorlati lépés nem történt az ügy előbbrevitelére. A gazdasági helyzet viszont annyira megromlott, hogy a középosztály fixfizetésű tagjai sorra kénytelenek jobb időkben szerzett értéktárgyaikat eladogatni sőt nagyon sokan butoraikat, ruháikat kénytelenek értékesíteni, hogy a mindennapi kenyér súlyos gondjával megküzdhessenek.

Az értékesítésnél a tisztviselők ki vannak téve a magánosok kapzsi nyereségvágyának, a vevők a minimumra leszorított árakat fizetnek csak a kényszerhelyzetben lévő tisztviselőnek, aki így potomon kénytelen értékeit elkótyavetyélni.

A hatósági árverési csarnok, melyben az eladásra kerülő tárgyakat közszemlére teszik ki s amely az árverés biztosította magasabb árakat eredményezhetné, ezek szerint ma égetőbb közszükséglet, mint valaha. A hatósági árverési csarnok nagy szolgálatot tenne a tekintetben is, hogy a bírósági és más közhatósági árverések megtartására is ez lenne a legmegfelelőbb helyiség.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott a hatósági árverési csarnok felállításának kérdésével.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző előadói jelentésében rámutatott arra a sürgős közszükségletre, amelyet a csarnok képvisel. Jelentette, hogy az árverési csarnok szabályzata is készen van, csupán a megfelelő helyiséget kell kieszközölni.

Beható vita indult meg a tanácsban a helyiség kijelölése körül. Szóba került a Piac-utcai bérház pincéje, a városgazdai hivatal helyiségei, a régi mezőrendőrség épülete és a közellátási hivatal kiürülő helyiségei. A tanács Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, Aczél Géza főmérnököt és Zöld József tb. tanácsnokot kiküldte, hogy a megjelölt helyiségekben helyszíni szemlét tartson és állapítsa meg, melyik helyiség lenne az árverési csarnok céljaira a legalkalmasabb.

Rubinek és Meskó nyilatkozik a X X X utról és a Club-kávéházi botrányról 84 képviselő sürgeti a X X X látogatást

kár a következő nyilatkozatot tette:

— Megdöbbenéssel értesültem a Club-kávéház botrányáról. Közlöm, hogy a legszigorúbb vizsgálat indult meg és a teltekekkel könyörtelenül fognak elbánni az illetékes hatóságok. En, aki régi híve vagyok a keresztény irányzatnak, a legjobban tudom, hogy az ilyen incidensek mennyire ártanak az országnak és a keresztény irányzatnak.

— Személyes meggyőződésből tudom, hogy a közeledésnek már a híre is jelentékenyen érezte kedvező hatását és a feszültség lényegesen enyhült, különösen a bácskai részen. Egyes katonai parancsnokok máris sokkal előzenyebbek, mint eddig. Honfitársaink várva várják az utasítást, mert ettől remélik felszabadulásukat, vagy legalább azt, hogy a megszállott részekben átmenetileg a magyar közigazgatás kerül újból vissza jogaiba.

Női és leány felöltöket, szőrmeárut legolcsóbb árban ajánl
Rózsa Áruház

MEGNYILT
Herman Nándor és Tsa
fehérenmű készítő
uri divat üzlete
Plac-u. 10. Blkával szemben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Zsarolás miatt elítélt polgári rendőr. Szokatlan bűnügyben hozott ma ítéletet a debreceni kir. törvényszék. Tóth Mihály polgári rendőr ez év tavaszán 10,000 koronával megszarolta Balogh Imréné timárnőt. Az asszony kifizette a kért összeget, mert félt, hogy a polgári rendőr kellemetlenségeket okozhat neki. A dolog azonban kitudódott s mindketten a vádlottak padjára kerültek. A bíróság a zsaroló polgári rendőrt másfél évi börtönrre és három évi hivatalvesztésre, Balognét pedig vesztegetés kísérletéért hat hónapi fogságra ítélte. Az elítéltek föllebbezték.

A Club-kávéházi rombolás

Péntekre rendőrkézen lesznek az összes tettesek

Budapest, okt. 7. A Club-kávéházbéli zavargás ügyében a rendőrség még mindig változatlan erélyvel folytatja a nyomozást. A mai nap folyamán Szrubian Dezső rendőrkapitány megkezdte a tanuk kihallgatását. Kihallgatta Katona Gyulát, a kávéház tulajdonosát, valamint a kiszolgált személyzet tagjait. Ezek újból részletesen elmondták a verekezés történetét, valamint a pusztításban aktív részt vett személyek elhelyezkedését és az est folyamán tanúsított viselkedését.

A tanukihallgatásokat főleg azért tartotta szükségesnek és fontosnak a rendőrség, mert különféle leírásai voltak a rombolókról és ezeket a liárásokat akarta összeegyeztetni a tanuk vallomásaival.

A nyomozásnak minden biztonnyal teljes sikere lesz és valószínű, hogy a Club-kávéházbéli zavargók a pénteki nap folyamán már valamennyien a rendőrség kezén lesznek.

Balogh László, akit több ízben kihallgattak, tagadja a rombolásban való aktív részvételt, azonban számos rombolónak a nevét megmondta. A rendőrség ma többeket előállított a rombolók közül és őrizetbe helyezte őket. A rendőrség most a romboló társaság valamennyi tagjának a nevét tudja, úgy, hogy ezek letartóztatása csupán órák kérdése. További részleteket a rendőrség egyelőre nem közöl a nyomozásról.

Sorozzák az 1899-es évfolyamot

A sorozáson a megbízhatóságot is megállapítják

A m. kir. honvédelmi miniszter leiratban hívta fel a várost az 1899-es évfolyamu azon hadkötelesek felülvizsgálatára, akik a háboru alatt részint alkalmatlannak bizonyultak, részint később felülvizsgálat alapján elbocsáttattak. A felülvizsgáló szemle Debreczenben október 13-án és 14-én lesz. A már a háboru alatt is alkalmatlan bizonyultakat minden további eljárás nélkül behívják, a többiek sorozása október 20. és november 1. között lesz. Ez lesz hosszú idő után az első sorozás, amelyet a békebeli eljárás szerint tartanak meg, a sorozóbizottság elnöke a polgármester, vagy a helyettese, mindkettőjük akadályoztatása esetén a törvényhatósági bizottság egyik tekintélyes tagja lesz. A sorozási hirdetmény a napokban jelenik meg.

Budapesti tudósítónk jelenti: Az 1899-es évfolyam sorozásáról megjelent honvédelmi miniszteri rendelet szerint a szolgálat időtartama előre nem határozható meg, de a kormánynak gondja lesz arra, hogy a katonai szolgálat tartama a népességre lehetőleg arányosan osztassék fel. A besorozottak december elején fognak behivatni. Az összeírás a legsürgősebben foganatosítandó.

A besorozottak a megbízhatóság szempontjából is osztályozandók, ezért nemcsak a testi alkalmasság, hanem a nemzeti érzés és a fennálló társadalmi rend szempontjából való megbízhatóság tekintetében is lelkiismeretes bírálandók el, vagyis hogy megbízhatók-e, vagy megbízhatatlanok. Községekben a jegyző, vagy bíró, valamint hét képviselőtestületi tag köteles személyes felelősség mellett véleményt nyilvánítani.

nitani.
célből
beható
köteles
dapestri
kedés
hatóság
merül
megbiz
dók. A
a névje
»A«, m
tűnek v
zésével

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

Hiszél

nitani. Városokban az ebből a célból kirendelt és a lakosságot behatóan ismerő rendőrtisztviselő köteles véleményt mondani. Budapestre nézve külön intézkedés lesz. Akiknek a megbízhatóságára nézve alapos kétely merül fel, azok feltétlenül mint megbízhatatlanok osztályozandók. Az osztályozás eredményét a névjegyzékben megbízhatókknál »A«, megbízhatatlanoknál »B« betűnek vörös tintával való bejegyzésével kell kifejezésre juttatni.

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
Igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.**

— **Kinevezés.** Kadarász Gyula rendőrségi irodatisztet a belügyminiszter államrendőrségi hivatali főtisztvéve nevezte ki a debreceni államrendőrséghez.

— **Egy nyiregyházi huszáralezredes a román hadbiróság előtt.** Nyiregyházáról jelentik: A demarkációs vonal mentén fekvő egyik községből nyert távirati értesítés szerint Anyos Aladár nyiregyházi huszáralezredes, akit a románok kémkedés és lázadás büntetése gyanúja miatt magukkal hurcoltak és hadbiróság elé állítottak, a román hadbiróság az összes vádak alól felmentette. A hír egész Szabolcsvármegyében osztatlan örömet keltett.

— **Uj iparendelvények.** A városi tanács a következő új iparendelvényeket adta: Pinczés István szobafestő 500, Gyarmati József csizmadia 300, Nádler Károly szatócs 500, Rerezi Józsefné női szabó 1000, Haffner Nándor szobafestő 500 koronáért.

— **A postások olcsó földet kértek.** A debreceni II. számú postahivatal személyzete kérte a várost, hogy adja el nekik a Juhász-féle, földet holdankint 10 koronáért, mert tisztviselőtelepet akarnak létesíteni. A tanács nem is foglalkozott az ajánlattal, részint mert a felajánlott ár egyáltalában nem felel meg a mai földáraknak, részint mert nem helyesli a tanács kisebb telepek létesítését akkor, amikor komolyan foglalkoznak már egy nagy tisztviselőtelep létesítésével.

— **Előleg a hadiárvának.** Mivel a hadifözvények és hadiárványok illetményeiket hosszabb idő óta nem kapják, a honvédelmi miniszter úgy rendelkezett, hogy előleget adjanak nekik. A népjóléti hivatalnak kellene ezeket az előlegeket folyósítani, azonban nincsen pénze. A városi tanács, mivel az előlegek kiosztása elodázhatatlan, 5000 koronát utalt ki a népjóléti hivatalnak az előlegek folyósítására.

— **Megszünnék a beszerzési csoportok.** A hivatalos lap mai száma közli a kormányrendeletét, mely a minisztertanács határozata alapján, az összes beszerzési csoportok felszámolását rendeli el. A kormány elhatározta, hogy a magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetét olyan intézménnyé fejleszti, amely képes lesz arra, hogy a közszolgálatban álló tisztviselőknek és alkalmazottaknak összes gazdasági igényeit kielégítse. A beszerzési csoportok helyébe az említett szövetkezet fiókjai lépnek. Nehogy azonban az ellátásban fennakadás álljon be, a felszámolások időpontját és sorrendjét a pénzügyminiszter állapítja meg. A felszámolás elrendeléséig a beszerzési csoportok tovább működnek.

— **Cezarina!** egy világhódító asszony című világhírű filmregény megjelent (ára 27.60) s kapható a Hegedűs és Sándor irodalmi rt.-nál Piac-u. 34.

Uj védők a népbiztosok bünpörében

Pénteken folytatják a tárgyalást

Budapest, október 7. A népbiztosok védőinek ügyében megtörtént a döntés. Stocker Antal dr. kuriai bíró, a főtárgyalás elnöke, tegnap délelőtt több ügyvédet magához hivatott és megbeszélést folytatott velük. A megbeszélések azzal az eredménnyel végződtek, hogy a megidézett ügyvédek legnagyobb része vállalta a népbiztosok védelmét. Ezeket az ügyvédeket Stocker elnök meg a mai nap folyamán hivatalból ki fogja rendelni a népbiztosok védőinek.

A közalkalmazottak beszerzési csoportja közleményel. Értesítjük tagjainkat, hogy a kedvezményes falgazolványokat a fővármihatal helyiségében (Piac-u. posta-épület) osztjuk mindennap délután 3 és 4 óra között.

— **A csapókereti vándorkönyvtár.** A csapókereti olvasókör kérte a városi tanácsot, hogy a csapókereti vándorkönyvtárt újból az olvasókör helyiségében helyezze el, ahol az oláh megszállás előtt is volt. Akkor a könyvtár, nehogy az oláhok kárt tegyenek benne, a csapókereti iskolában helyezték el ideiglenesen. A tanács az olvasókör kérelmét teljesítette.

— **Az utlevelek díja.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely az utlevelek kiállítás díját a következőképpen állapítja meg: Munkások, közszolgálati alkalmazottak, nyugdíjasok, továbbá mindazok, akiknek keresete a szokásos napszámot nem haladja meg, az utlevél kiállításáért 20 koronát, bélyegért 5 koronát, mindenki más a kiállításért 100 koronát, bélyegért 50 koronát fizet. Ez a díj egy évre szól, minden évről külön meg kell fizetni a díjat. Az utlevélbe fölvevő utasítások után nem kell díjat fizetni.

— **Letartóztatott szélhámosnő.** A debreceni államrendőrség a budapesti kir. ügyészség távirati megkeresésére letartóztatta Sámson Margit ismert szélhámosnőt, akit az ügyészség tizenegyredebli család, lopás és szélhámosnő miatt köröztetett. Sámson Margit ruhásműveket szokott kicsalni a hiszékeny emberekől, akik előtt Széchenyi grófnénak adta ki magát. Ez év elején Debreczenben is követelt el hasonló szélhámosságokat, amiért a debreceni kir. törvényszék négy hónapi fogsázbüntetésre ítélte.

— **Öngyilkosság feltékenység miatt.** Pipó Róza 28 éves napszámosnő, aki vadházasságban élt E. J. 31 éves kubikos munkással, ma délelőtt 10 órakor Eötvös-utca 87. sz. alatti lakásán fölakasztotta magát. A házbeliek a hörgésére lettek figyelmesek. Rendőrről mentek, aki az öngyilkos nőt már hollan találta. Valószínűleg amiatt lett öngyilkos, mert a férfi elhagyta.

— **Tejet a csecsemőknek.** Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatalának szüksége van a gondozása alatt levő csecsemők részére naponta körülbelül 80—100 liter tejre, melyet folyó árban volna hajlandó átvenni. Hivatkozással arra, hogy csecsemőknek kifogástalan tejjel való ellátása fontos közérdeket képez, felhívtnak mindazok, akik hivatalunknak fentebbi vagy esetleg kisebb mennyiségű tejet szállítani hajlandók volnának, hogy ajánlataikat írásban vagy szóval nyújtsák be a hivatal igazgatóságához.

Holnap délelőtt 10 órakor formális tárgyalás lesz, melyen az elnök bejelenti a védők személyében történt változást s így a tárgyalást minden akadály nélkül tovább lehet folytatni. Az új védők: Ujlaky Géza, Petrik Aladár, Babocsay Sándor, Bartók Ferenc, Hamar Árpád, Micheller István, Hagymásy Dénes, Lakatos Géza, Szende Dezső. A megjelentek közül többen — így Boda Dezsődr. és Bangha dr. — kijelentették, hogy szemmiképen sem hajlandók elvállalni a védelmet.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

— **»Héza«** előnyomda, kézimunka fehérnemű varroda Simonffy-utca 5. elvállalja fehérneműek javítását, kézimunkák eladását. Kolosné nyakendő-terme ugyanott.

— **Könyvtárakat** legmagasabb árban vásárol az **Alföldi Antiquarium**, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— **Alakította** kalapjait Szell és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

— **Szülők figyelmébe!** Az iskola idényre a legerősebb gyermek cipők óriási választékban a legolcsóbb árak mellett a Weinberger cipőgyár Piac-utca 65. szám alatt levő üzletében szereshetők be.

— **Bécsi női modell-kalapok** érkeztek a Rózsa-áruházba, legújabb glassé-bőrkalap különlegességek pastel színekben.

— **A fölemelt illetékek, törvénykezési, közgazdasági és egyéb illetékek.** Az új helyegilletéki fokozatok. Összeállította: Dr. Pongrácz Jenő. Kapható: Hegedűs és Sándor r.t. könyvkereskedésében.

Gyermekruhácskák

készítését úgy raklaron levő, valamint hozott anyagból is igen olcsón vállal

Dr. HEGEDŰSNÉ

GYERMEKÖLVATHÁZA

Simonffy-utca 2., hová a legszebb ószi újdonságok megérkeztek, mindenféle gyermek ruházati cikkeken u. m. gyönyörű ruha és leány svettek, kintűnó harisnyák, keztük, cipők, jantók, tőkötők, gyönyörű bébe holmik, bébe paplanok, bébe cipők, egy újas keztük, gummi és tetra pelenkák, ingek, réklík, flanel, meleg fejkötők, pólyakötők, olcsó hajszallagok, kalapszallagok szép színekben.

DOLLÁRT

és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be

GÓTSCH SÁNDOR

bankirődjaja DEBRECZEN, Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde

Budapest, okt. 7.

Értékpia. Az irányzat szilárd, a forgalom élénk. Árfolyamok: Magyar hitel 1735—05, Osztrák hitel 945, Jelzálogbank 490, Leszámitoló 825—10, Hazai bank 705—700, Angol-Magyar 1030—15, Magyar-olasz 486—78, Alt. takaréki 1070, Pesti hazai 22300—400, Concordia 2175—210, Gizella 1785—95, Hungária 2100—2050, Viktória 5290, Salgó 6950, Ganz-Danub. 17700—18.100, Rima 3650—550, Brassói 4550—500, Hazai faterm. 5950—75, Nasici 14000—200, Országos faterm. 2230—15, Papi 2910—60, Cukor 14825—950, Lámpa 2700—680, Östermelő 960, Gummi 3260—100, Telefon 1900—870, Adria 13800—950, Atlantica 6500, Közuti 1565—20, Déli vasut 1780—800, Levante 4800, Allamvasut 4750—75, Trust 1665—40.

A valutapia. A korona újabb árvérésére igen szilárd és élénk volt.

Árfolyamok: Napoleon 1032—1020, Font 1250—70, Dollár 373—362, Francia frank 24—23.60, Márka 5.55—5.49, Lira 14.50—14.30, Romanov 3.21—3.45, Lei 6.75—6.60, Sokol 4.53—4.47, Svájci frank 53.25—55.50, Korona-Dinár 11.35—11.15, Erank-dinár 11.25—11.20, Bécs 100—101.50.

A zürichi devizák

Zürich, okt. 7. (Megnyitás.) Budapest 1.65, Bécs 2.15, Osztrák bélyegzett 1.75, Berlin 9.85, New-Yor 623, Prága 8, Zágráb 5.40, Bukarest 11.80, Milano 24.10.

DOLLÁR RANKAI KENYÉRPIAC

SZÍNHÁZ.

A színházi irodák jelentése:

Az *Üdöske*, Audran régen látott látványos nagy operettjét eleveníti fel ma, pénteken este B) bérletben a Csokonai-színház. A fülhemászó gyönyörű muzsika, a vidár mese egyaránt mindenkinnek a legnagyobb élvezetet szerez. A rendkívül érdekes, esemény számba menő operette repriz iránt nagy az érdeklődés.

A nagy sikert aratott *Piros bugyelláris* varánap délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal kerül színre a Csokonai-színházban. Jegyek már előre válthatók.

Szombaton megnyílik a *Vigszínház*. Amikor is öt apróság kerül színre a magán színműködés kivül. A Majoreskó kis operettben mutatkozik be Kovács Lili a fővárosi színpadokról ismert primadonna. Jegyek a mai naptól kezdve a Vigszínház pénztáránál délelőtt 10—1-g, délután 3—5-ig válthatók.

Jókai Mór *Lélekidomár* című regényének második része ma 6 és 8 órakor az Urániában. Jegyelővétel.

Niek Winter legújabb kalandja az Arany Bika moziban nagy sikert arat. Ma 6 és 8 órakor kerül bemutatásra.

Az *elrabolt szerencse* című slágerfilm kerül ma bemutatásra az Apollóban. Ezen elsőrangú film nagy sikerre tarthat igényt, mert a felvételek és rendezés kitűnők. Előadások 6 és 8 órakor.

Cesarina, a világ urnöje, hét-főn az Urániában. Budapestben a Royal Apollóban nyolc hélig lesz műsoron ez az óriási mű. Az Uránia az első részt hét-főn, a másodikikat pedig már csütörtökön mutatja be. A főszerepet Mia May játssza és a szépséges primadonna világsikert ért el ezzel a szerepével. Ez a fenomenális kalandor-dráma szenzációt fog keltetni. Jegyelővétel.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irta: IVÁNYI ÖDÖN. (146.)

Kanut nem tudta szemét levenni a kéz lágy fehérségére égetett piros pontocskárol... Egyszerre csak mintegy rászédült a kézre s mintha ki akarta volna szivni a megégetett hely tüzeit: szája nedvesen tapadt rá...

Veron vissza akarta vonni kezét, de ezzel a mozdulattal csak Kanutot hozta magához közelebb. Ekkor oly elviselhetetlennek találta e lángoló férfiarc látását, hogy lehunyta szeméit. Keresett egy szót, amellyel a megfélekedzőt rendreutasítsa, de amig azt megtalálta: a kezére forrott száj tüzetől már égett teste, lelke. Kiáltani akart: szenvedélyes, mohó száj csukta le ajakát. Szemét akarta fölnyitni: csók tapasztá le azt is...

XX.

Veron a pamlag támlájába fogódzva, az ajtó felé fordult, mely épp becsukódott Kanut mögött. Szemei rendkívül kitágultak, a

mint meg nem rebbenő pillákkal, magánkívül sokáig nézett az ajtóra, melynek függönyei még mozgogtak a légjárástól, a mit a felnyílt és behuzott ajtó az imént okozott.

Percekig tartott ez az öntudatlan, ijedt, zavart nézés... Veron első, még mindig homályos gondolata az volt, hogy — tehát elment, csakugyan elment... Mintha az élet távozott volna tőle el és a halált várná magához: inkább halott volt, mint élő, a mint, még mindig az ajtót nézve merően, egy lépést tett előre — összekulcsolt kézzel, mint aki könyörög. Így állott, dermedten a szoba közepén... Egyszerre a nagy alvó ház megrengett, amint odalenn becsapták a kaput. Aztán egy megindult fogat dübörgése hallatszott az utca felől. Az ablaküvegek remegtek, a függőlámpa nagy tejszínű gömbje szintén... A kocsi zaj mind messzebb távozott. A remegő szoba lecsendesült. Veron megszédülve fogódzott egy szék karjába s maga elé nézett.

Még mindig az az egy gondolat volt csak: elment, csakugyan elment!... Ugy erőszakolta folyton ezt a gondolatot, mintha nem tudná elhinni... Pedig ő maga kívánta, követelte, hogy menjen, elfordulva tőle, nem tudva ránézni, nem tudva őt meghallgatni. Oly szívszakadt hangon, oly kétségbeesetten könyörögve kívánta, hogy: menjen, hogy Kanut nem maradhatott. Eltávozott, gyöngéd, de szenvedélyes szavakat mondva s kérlelő, imádó, esdő tekintettel nézve vissza... Es most, hogy elment, Veron úgy érezte magát, mint akit az uton mindenéhol kifosztottak, utfélre vetettek s megrablói ott hagytak.

Amint lecsüggesztve fejét, maga elé nézett, látta, hogy ruhája derakáról néhány gomb lepattant és a rubaszélek közül kifehérlék az ingszövet. Ugy nyomta kezét e helyre, mintha e rés, halálos seb lenne rajta, melynek száját be kell, hogy fogja, nehogy azon minden vére kifolyjon... A mellére nyomott ököl alatt szíve összeszorult.

Elment, csakugyan elment!... Csak ez a gondolat keringett fejében, zavarosan, önmagát ismételve, önmagával összehonyolódva... Öntudata ebből az egy gondolatból állott. Nem tudott másra eszmélni. Semmi sem létezett rá nézve, csak az az egy, hogy elment.

Hirtelen egy másik gondolat kapta meg. Az ablakhoz rohant s azzal a dühös gyorsasággal, mellyel azok dolgoznak, akik mögött halálveszély van, felnyitotta az ablakot, kinézett az utcára, arra, merre a kocsi robogott s Kanut nevét kétszer, amint csak bírta, bekiáltotta a szakadó esőbe. A homlokára, szeme közé verődött víz magához térté.

— Orültés!... örültés!... —
— suttogta magában — vége mindennek... elment... itt hagyott...

Eltávozott a nyitva hagyott ablaktól. A betóduló szél kidagasztá, vitorlákként, az ablakfüggönyöket. A beverődő eső rápermetezett a padlószőnyegre. Veron, amint megfordult, megpillantá magát a nagy állótükörben. Mint aki rémet lát, iszonyodva fordult el magától: kezei azonban engedtek a tükör előtt álló nő ösztönének s megomlott hajzatát egy önkéntelen mozdulattal rendbe hozták.

Néhány lépést tett a szobában. Mindig csak maga elé, a szőnyegre nézett. Egyszerre egy szétaposott rózsán akadt meg a szeme. Ez az ő rózsája volt. Esztike tüzte hajába a bucsuzás percében... Gyorsan, irtózva átlépett a szétaposott virágon s úgy járta körül a szalont, mint aki nem tudja, hol van, merre jár?

Ázott felsője egy szék karjára volt terítve. Amint belebottlott e székbe, egyszerre megragadta a felsőt és hirtelen magára vette... Halálos rémület fogta el a gondolatra, hogy Szenczy Flóra nem sokára hazajön és őt itt és így találja.

Folyt. köv.

Orth. קשר kóser-hus

mészárszékemet, melyet újlag megújítottam, áthelyeztem a Simonffy-utca tejpiac felőli oldalára, a Manikür hölgyfodrászat mellett

SCHWARTZ IGNÁTZ mészáros.
Mindennap friss hizott marhahus kapható.

ZoZo

erém, szappan, puder, sampon a legújokétebb és legkeresettebb toltette szerek. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Debreceni főterület a Gyógyúró Korosztályai r. 1-nál. Készít: HUNNIA gyógyszerár laboratóriuma BUDAPEST IX., Ráday-utca 12. szám.

Pátkai Jenő bélyegáruházát szeptember hó 15-én Budapest, Semmelweis-utca 7. szám alá (Pappe Heinz-féle üzlet) helyezte át. Kérje nagy özi árjegyzékem. Szétküldés ingyen. Bélyegválasztékot megbízható gyűjtőknek a foglalkozás megjelölésével küldök. Keresek megvételre bélyeggyűjteményeket bármily nagy összegért. Lászlókat magyar bélyegvet veszek, de csak nagy mennyiségben. Érdeklődésekre csak válasz bélyeg csatolása mellett válaszolok.

Csokoládé Cacaó
Dessertek Tea
Likőrök Rum

mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők
Burg Sámuel

fűszer és csemege üzletében,
Csokonai-színházal szemben.

Női, férfi és gyermek harisnyák,

zsebkendők, himzések, tejkendők, szallagok, gombok és szabókellékek, cérnák legolcsóbb és legszolidabb bevásárlási forrása.
CSILLAG ADOLF rövidáru nagykereskedése,
Bádogos-utca 1.

Női és férfi kalapok
ujjalakítása 3 nap alatt
Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.

APRO HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15.—, minden további szó K 1.50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTELI.

Aranyat.

ezüstöt, briliánsokat legmagasabb árban veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Elsőrendű tűzifát

nagyobb mennyiségben veszünk. Árajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

Ócska ómot

tisztított állapotban bármily mennyiségben (10 kgtól) veszünk. — Cim a kiadóban.

4 szobás

családi házat megvételre keresek Közvetítő díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Kitűnő ml nősegtű gyermekharisnyák olcsón kaphatók Dr. Hegedűsnek Gyermekdivatházában Simonffy-utca 2. szám.

Férfi ruhák

jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

Fajvizsla

kölykök adok két darab házőrző komondor kölykökért. Simonyi ut 17

Elefántesont

billiárdgolyó, 2 garnitúra, jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Vadászfegyver

ritka alkalmi vétel 16-os kakasnélküli, kitűnő «Sauer» eladó. Cim a kiadóban.

25 méter

papír és pamut kelme egy tételben jutányosan eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Zománc-edények

teljesen jókarban levők eladók Bika-bérház, II. emelet 2.

Sötét csikos nadrág

nehányszor használt, nagyobb alakra való, 1100 koronáért eladó Cserepes-utca 17. sz., kereszt-épület.

Tiszta

egész ives makulatura papír (ujság) kapható lapunk nyomdájában.

Portefele

zárható szalon cimbalom eladó Homokkert, Bujdosó-utca 38.

Varrógép

jó karban levő jutányos áron eladó. Töcsöskert, Faiskola-u. 7.

KÉRESLET.

Izraelita vallású

gyermek elemi vagy középsikolai tanulók oktatását elvállalja ellenséges megszállás alatti területéről menekült diák. Héber olvasás tanítására is vállalkozik. Cime a kiadóhivatalban megtudható.

Egész házat
bérelnék udvarral a város belterületén, vagy a közeli külsőségen azonnali vagy későbbi beköltözésre. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Házgondnok

vagy házfelügyelő állást vállalna magántisztviselő. Megkeresést a kiadóba kér «Megbízható» jellegre

Kifutó

fiu vagy fiatal szolga felvétetik Haas, Linoleum-áruház, Piac-u. 58.

VEGYÉS.

Jó

házi koszt kapható. Cim a kiadóba.

Uri papi család

teljes ellátásra felvez 1-2 kisebb iskolai növendék. Hatvan-utca 1., I. em. 8. sz.

Gyermekeket

az iskolaidény kezdetével (rituális keztelésre) vállalkozok teljes ellátásra. Legjobb gondozást biztosítok. Herczegné, Miklós-utca 37.

Teljes ellátásra

beleértve a gyermekek tanulására való felügyeletét, 1-2 alsóbb osztályba járó tanulót részben természetbeli járandóságokért ellátással előkelő család. Cim a kiadóhivatalban.

Fűszer és gyarmatáru nagykereskedésének

dusan sortirozott raktárát ajánlja n. b. vevői figyelmébe jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett

Ullmann Salamon
Kereskedelmi Részvénytársaság
Piac-utca 69.
Vármegyházával szemben.

A Nagyalomással szemben megnyittem az újonnan átalakított vendéglőmet

Október 1-től abonenseket elfogadok. Reggel 5 óra után nyitva. Reggeli fehér kávé és tea kapható. Tisztelettel
Weisz I. Széchenyi-vendéglős

Lugkő
Szappan
Paprika
Rizs
Köles
Árpakása

és mindenemű fűszer és itáláru legolcsóbb bevásárlási forrása

Gyémánt Géza és Tsa
Piac-utca 58. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SANDOR
irodalmi és nyomdai részv. társ.

Mustot Ujbort Óbort

vesznek legmagasabb napi árban
Friedländer Testvérek
bornagykereskedők
Széchenyi-utca 29. sz.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt
Foglalkozik kizárólag a cosmeticus minden ágával, 10 nap alatt eltünteti a legmakacsabb arcbőr hibákat u. m. májfoltot, szeplőt, mittessert, pattanást stb. Hajszálat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt. Arc-massage jutányosan kapható bérletbe.

A Keresztény Fatermélő Szövetkezet tagjai

tűzifára

rendelést eszközölhetnek állandóan úgy hasáb, mint aprított állapotban minden mennyiségben, előleg befizetéseket elfogadok, új tagokat felveszek, a szállítás e hó 20-án kezdetét veszi.

Polyánszky Oroszt
tűzifa- és szénkereskedő, Piac-utca 58. Szoboszlai-ut 1., 181. Telefon 182.